



LAReS

Lowlands
Archaeological
Research
Service

Omgevingsaanleg, site De Nekker te Mechelen. Programma van Maatregelen

E.N.A. Heirbaut
J. Vermeersch



Colofon

Titel: Omgevingsaanleg, site De Nekker te Mechelen. Programma van maatregelen.

Auteur: Elly N.A. Heirbaut & Jeroen Vermeersch

Grafische illustraties/GIS: Elly N.A. Heirbaut

Rapportnummer: LAReS-rapport 117

Uitvoerder: LAReS, Lowlands Archaeological Research Service

Vestiging: Rozenlaan 15, 2980 Halle-Zoersel

Publicatiedatum: september 2018

Publicatieplaats: Halle-Zoersel

Illustratieverantwoording voorblad: uitsnede uit de Ferrariskaart

© LAReS. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook.

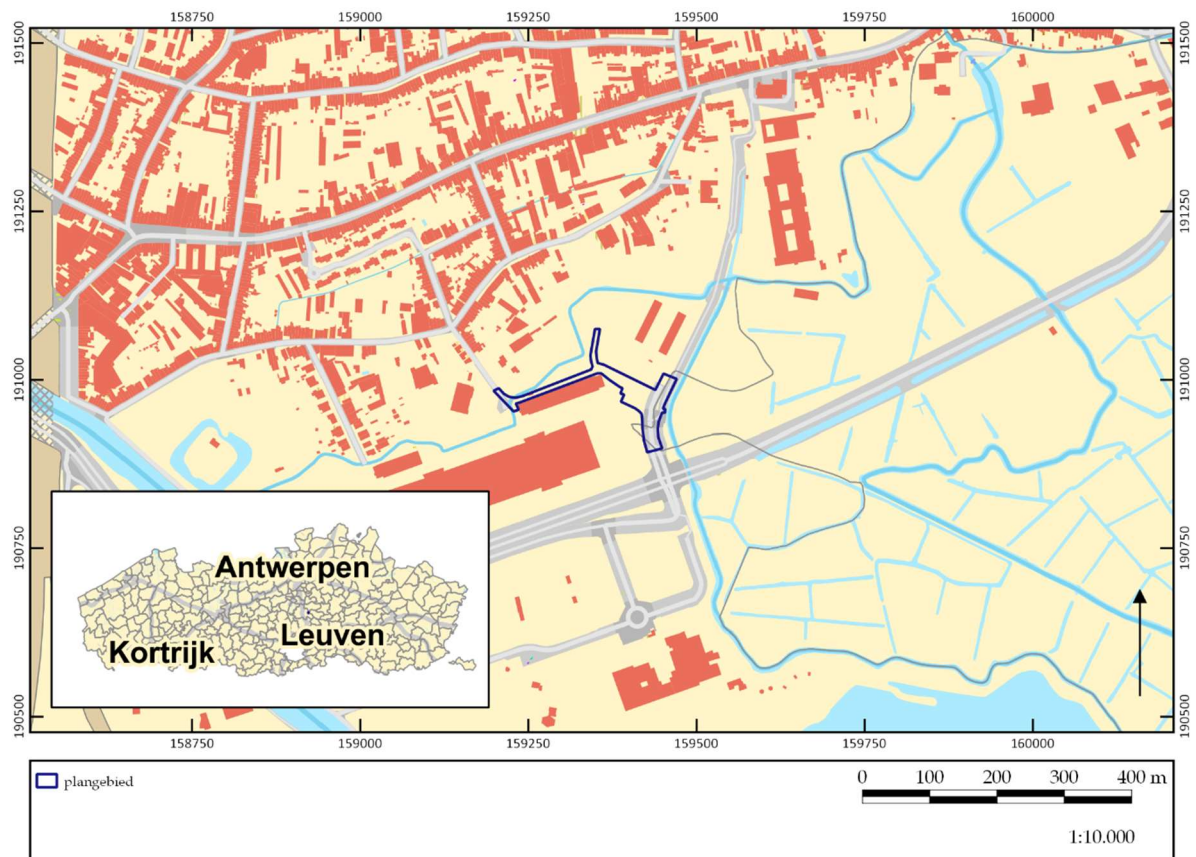
LAReS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Deel II. Programma van maatregelen

1 INLEIDING	4
2 TECHNISCHE FICHE/ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	5
3 ONDERZOEKSVRAGEN	6
4 KENNISVERMEERDERINGSPOTENTIEEL VAN HET PROJECTGEBIED EN AANBEVELING	7
LIJST VAN FIGUREN	8

1 Inleiding

Het plangebied is gelegen aan de Plattebeekstraat zn te Mechelen (Figuur 1). Net ten noorden van de projectzone zijn de werken voor een nieuwe brandweerkazerne aangevangen. De voorliggende archeologienota heeft betrekking op de wegenissen net ten zuiden van deze nieuwbouw, die daarop aansluiten. In het kader van een stedenbouwkundige vergunning wordt deze archeologienota opgesteld.



Figuur 1. Kadasterkaart met aanduiding onderzoeksgebied.

©GEOPUNT/LARES

2 Technische fiche/administratieve gegevens

Naam site	De Nekker
Ligging	Plattebeekstraat zn, 2800 Mechelen
Provincie	Antwerpen
Kadastrale gegevens	MECHELEN 2 AFD C sectie D, perceelnr. 421F, 421G, 421K, 374A, 374/02_000, 291K3
Bounding Box	X Y
	159 335,25 190959,19
	159 332,48 191 034,06
	159 464,41 191 019,48
	159 404,26 190 930,88
Onderzoek	Archeologisch en geschiedkundig bureauonderzoek
Projectcode	2018F60
Uitvoerders/actoren	Elly N.A. Heirbaut, LAReS Jeroen Vermeersch
Erkend archeoloog	Elly N.A. Heirbaut: OE/ERK/Archeoloog/2016/00162
Nummer wettelijk depot	Niet van toepassing
Termijn	23 - 25 juni 2018, september 2018
Geplande ingreep	Aanpassing wegenis
Oppervlakte plangebied	7.023 m ²
Geldende wetgeving en voorwaarden	Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014. De nota werd opgesteld overeenkomstig de Code van Goede Praktijk. De totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, bedraagt 3.000 m ² of meer, of 5.000 m ² of meer in het geval van industriegebieden, zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.
Randvoorwaarden	Niet van toepassing
Doelstelling	Het doel van deze archeologienota is om via de tot op heden beschikbare bronnen (bureauonderzoek) na te gaan wat het archeologische potentieel van het projectgebied is, wat de mogelijke bedreigingen zijn voor het eventueel aanwezige bodemarchief, en hoe hiermee dient omgegaan te worden.
Thesaurus	Archeologienota met beperkte samenstelling, bureauonderzoek

3 Onderzoeksvragen

In het kader van dit bureauonderzoek zijn van tevoren enkele vragen geformuleerd waarop het onderzoek antwoord tracht te vinden.

1. Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische en cultuurhistorische potentieel van het terrein?
2. Welke archeologische sites zijn bekend in of nabij het projectgebied?
3. Wat is de landschapshistoriek/evolutie in gebruik van het terrein?
4. Wat is de impact van de geplande werken?
5. Levert het huidige bronnenmateriaal voldoende informatie op of is er aanvullend vooronderzoek (al dan niet met ingreep in de bodem) nodig? In het laatste geval: welke methode levert het meeste informatie op?

Voor de resultaten van het bureauonderzoek wordt hier volstaan met te verwijzen naar het eerste deel van de archeologienota.

4 Kennisvermeerderingspotentieel van het projectgebied en aanbeveling

Het programma van maatregelen geeft een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen i.v.m. de omgang met archeologisch erfgoed bij bodemingrepen.

Vanuit het bureauonderzoek is gebleken dat het plangebied aan de Plattebeekstraat zn momenteel bestaat uit verharding en wegenis wat in de toekomstige werken zal aangepast worden. Het plangebied ligt in een gebied waarvoor nog maar amper informatie voorhanden is. Enkel ten zuidwesten van het plangebied werd in het begin van de 20^e eeuw een nederzetting uit de ijzertijd opgegraven. Ook toen bleek dat de bodem in deze omgeving nat moet geweest zijn. De site is op een diepte van 4-5 m onder het maaiveld aangetroffen. Vanuit de historische kaarten is er weinig af te leiden over het plangebied. Het lijkt steeds een nat gebied geweest te zijn dat mogelijk in de laatste 100 jaar als akker in gebruik was, al was de zone in 1971 vermoedelijk (opnieuw) in gebruik als drassig gebied. In de tweede helft van de 20^e eeuw is het terrein in gebruik genomen door bebouwing en werden ook de wegen binnen het plangebied aangelegd. Bij deze aanleg is het terrein volgens het hoogtemodel met 1,5 m verhoogd in vergelijking met de directe omgeving. Bij de huidige plannen zal de verharding aangepast worden maar zal een nieuwe verstoring afwezig blijven of minimaal zijn. De kans dat er hierbij archeologische resten zullen aangesneden worden is dan ook onbestaande.

In de wijde omgeving is slechts een aantal aanwijzingen voor archeologische sites gevonden maar dit betekent niet dat deze regio “archeologisch leeg” zou zijn. Omdat het terrein reeds verhard is en aangelegd met wegenis is de originele bodem reeds verstoord. Uit het hoogtemodel blijkt bovendien dat het terrein reeds opgehoogd is ten opzichte van de omliggende percelen, dit naar aanleiding van de werken voor de verhardingen en bebouwing. Deze ophoging bedraagt ca. 1,5 m.

Het uitvoeren van archeologisch onderzoek zal bijgevolg geen enkele bijdrage leveren met betrekking tot kennisvermeerdering: de geplande werken zullen immers zo goed als volledig worden uitgevoerd in deze ophoging, waardoor er geen kans is om eventuele archeologische resten onder deze ophoging te raken.

Om deze reden wordt dan ook geadviseerd het terrein vrij te geven voor de geplande ontwikkelingen en is er dan ook geen programma van maatregelen opgesteld.

Lijst van figuren

projectcode	fig.nr.	type	onderwerp	schaal origineel	schaal afbeelding	aanmaakdatum origineel/afbeelding
2018F60	1	kadasterkaart	aanduiding van plangebied op GRB	1:10.000	1:10.000	september 2018